

Esitys talousarvioksi ja taloussuunnitelmaksi 2023-2025

Aluevaltuusto 19.12.2022

Hyvinvointialuejohtaja Ilkka Luoma

Maalis

Huhti

Touko

Kesä

Heinä

Elo

Syys

Loka

Marras

Joulu

Hyvinvointialuestrategia

2.5.2022

Sote-järjestämissuunnitelma

17.10.2022

Pelastustoimen palvelutasopäätös

21.11.2022

Lainanottovaltuus

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman ja täydennysten toimittaminen VM:lle

Tasapainotusneuvottelut toimialueiden kanssa järjestämistoiminnon johdolla

Lopullinen rahoitus

Aluehallitus

- Säännöllinen käsittely infoissa 8.6. alkaen, lähettäminen aluevaltuustoon 13.12.
- Seminaarit 16.6. / 23.8. / 30.11.

Aluevaltuusto

- Info 17.10.
- Seminaarit 30.-31.8. / 21.11. / 9.12.
- Käsittely ja päätöksenteko 19.12.

Esittelyt lautakunnissa

Säännölliset käsittelyt johtoryhmissä

Käsittelyt YT-elimessä, POPup-aamukahveilla, hr-tilaisuuksissa ja esihenkilökoulutuksissa

Infot sidosryhmien tilaisuuksissa

Talousarvioprosessin eteneminen ja eri toimijoiden osallistuminen

Sote-järjestämissuunnitelma hyväksytty aluevaltuustossa 17.10.2022

5. Sote-järjestämissuunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit

Kotona ja arkiympäristössä tapahtuva tuki ja palvelut

Palvelutarpeen mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut

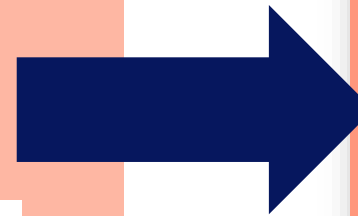
Sähköiset palvelut

Yhteistyöalueen yhteiset palvelut

Pohjois-Pohjanmaan osittain yhteiset palvelut

5.3 Hyvinvointialueen yhteiset palvelut 1/6

TOIMINTATYYPPI	TOIMENPITEET	MITTARIT
1. Perustietoa	1.1. Yhteistyöalueen yhteiset palvelut	1.1.1. Yhteistyöalueen yhteiset palvelut
2. Sosiaalipalvelut	2.1. Sosiaalipalvelut	2.1.1. Sosiaalipalvelut
3. Keskittämällä palvelut	3.1. Keskittämällä palvelut	3.1.1. Keskittämällä palvelut
4. Aluehallituksen (Pohjois-Pohjanmaan) yhteiset palvelut	4.1. Aluehallituksen (Pohjois-Pohjanmaan) yhteiset palvelut	4.1.1. Aluehallituksen (Pohjois-Pohjanmaan) yhteiset palvelut

- Sote-järjestämissuunnitelma on lisälainantottovaltuuden ehtona oleva tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma vuosille 2023-2025. Seuranta VM:lle puolivuositain.
- Talousarvio toimii jatkumona sote-järjestämissuunnitelmalle. 17.10.2022 aluevaltuustossa päätetyt tavoitteet ja toimenpiteet on sisällytetty osaksi talousarvion kokonaisuutta.
- Järjestämissuunnitelman toimenpiteillä on tavoitteena tasapainottaa kustannustasoa pysyvästi noin 40 milj. €. Lisäksi talousarviossa määritellään tavoitteita ja toimenpiteitä, joilla taloutta sopeutetaan toiset noin 40 milj. €. Sopeuttamistoimien jälkeen alijäämäennuste vuodelle 2023 on noin 56 milj. €.

Lähtökohdat ensimmäiselle taloussuunnitelmalle 2023-2025 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella

- Talousarvio on tehty suoraan uuteen organisaatio- ja johtamismalliin. Historiatietoa on voitu hyödyntää vain rajallisesti, joten mm. sitovuustasot on tarkoituksenmukaista nostaa ylemmäs.
- Epävarmoja tuloeriä ei ole talousarviovaiheessa laskettu mukaan.
- Tavoitteet ja mittarit tarkentuvat käyttösuunnitelmavaiheessa helmikuussa 2023.
- Lisälainanottovaltuuden päätös ja sen ehdot raamittavat osaltaan taloutta ja mm. rakennusinvestointeja.
- Noin 56 miljoonan euron alijäämäennuste edellyttää uudistamisohjelman ripeää toimeenpanoa heti vuodesta 2023 lähtien.

Tarpeenmukaiset sote-keskukset

Talousarviokirjan luku 7.6

- Tarpeenmukaisten sote-keskusten määrittelystä ja määrästä tehdään **toimeenpanosuunnitelma ja vaikutusten arviointi** (asiakas, henkilöstö, talous, prosessi) alkuvuoden 2023 aikana.
- Tarpeenmukaisten sote-keskusten **palveluverkosta päättää** talousarviossa aluevaltuuston määrittämien linjausten pohjalta aluehallitus.
- Tarpeenmukaisten sote-keskusten verkosto määritetään **kriteerien avulla**.
 - 1) Väestö, 2) henkilöstö, 3) talous, 4) tilat, tukipalvelut ja digivalmius
 - Kriteerit on koottu aiemmin tehdyn kehitystyön sekä luottamushenkilöiden ohjauksen pohjalta

Tarpeenmukaisten sote-keskusten tavoitteita ja toimenpiteitä on kuvattu sote-järjestämissuunnitelmassa.

Talousarviokirjassa tarkennetaan mm. kriteereitä, joilla tarpeenmukaisten sote-keskusten verkosto määritellään.

Sisällys

1 HYVINVOINTIALUEJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2023	5	7 KÄYTTÖTALOUSOSA	57
2 TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT JA TOIMINTAYMPÄRISTÖ	8	7.1 Toimielimet, jaostot ja neuvottelukunnat	58
2.1 Taloudelliset lähtökohdat	8	7.2 Ulkoinen tarkastus ja arviointi	59
2.2 Väestön palvelutarpeet ja toimintaympäristö.....	10	7.3 Hyvinvointialueen johtaminen	61
2.3 Hyvinvointialueen organisaatio, konsernirakenne ja sidosryhmät	16	7.4 Järjestämistoiminto	64
2.4 Hyvinvointialueen henkilöstö	19	7.5 Konsernipalvelut	67
2.5 Strategia- ja taloussuunnitteluprosessi	25	7.6 Tarpeennmukaiset sote-keskukset	74
2.6 Uudistamisohjelmalla talous tasapainoon.....	27	7.7 Monituottajuuden hyödyntäminen	77
3 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SITOVUUS	31	7.8 Perhe- ja sosiaalipalvelut ja OYS-psykiatria	79
3.1. Talousarvion rakenne	31	7.9 Terveystyön- ja sairaanhoidon palvelut	82
3.2. Talousarvion sitovuus	33	7.10 Ikäihmisten palvelut	85
3.3 Hyvinvointialueen toiminnan ja talouden seuranta ja talousarvion muutokset	35	7.11 Vammaispalvelut	88
3.4. Tilivelvolliset	37	7.12 OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito	91
4 STRATEGINEN OHJAUS	39	7.13 Kuntoutuspalvelut	95
4.1 Kansallinen ohjaus.....	39	7.14 Sairaanhoidolliset palvelut	98
4.2 Hyvinvointialuestrategia	40	7.15 Pelastustoimi	101
4.3 Sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämissuunnitelma	42	8 TALouden LASKELMAT	104
4.4 Pelastustoimen palvelutasopäätös.....	43	8.1 Talouden suunnittelun lähtökohdat vuodelle 2023	104
4.5 Hyvinvointialueen ohjausjärjestelmät	44	8.2 Talousarvioon ja laskelmiin sisältyviä epävarmuustekijöitä ja riskejä	106
4.5.1 Hyvinvointialueen poliittinen ohjaus	44	8.3 Tuloslaskelma	107
4.5.2 Hyvinvointialueorganisaation johtamisjärjestelmä	44	8.4 Rahoituslaskelma	111
4.5.3 Konserniohjaus	45	9 INVESTOINNIT	114
4.6 Hankintojen ohjaus.....	46	10 KONSERNI	120
5 MAKSUJEN YLEISET PERUSTEET	49	11 LIITTEET	124
5.1 Asiakasmaksujen yleiset perusteet	49		
5.2 Ulkoisen laskutuksen ja hinnastojen yleiset perusteet	50		
5.3 Pelastustoimen maksujen yleiset perusteet.....	51		
6 HYVINVOINTIALUEEN SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA	53		
6.1 Sisäinen valvonta.....	53		
6.2 Riskienhallinta	54		

Talousarvioesityksen keskeiset tunnusluvut vuodelle 2023

Valtion rahoitus
1,686 mrd. €

Muut tuotot
326,5 milj. €

Toimintakulut
2,019 mrd. €
+ rahoituskulut **11,7 milj. €**
+ poistot **38,3 milj. €**

Alijäämä
55,9 milj. €

Toimialueiden
budjettien koko
715,3 milj. €

OYS-sairaalapalvelut ja ensihoito

40,6 milj. €
Pelastustoimi

Väestöennuste
416 325

Arvioidut henkilötyövuodet
talousarvion pohjana
(*tarkentuu käyttösuunnitelmissa*)
16 961 htv

Investointimenot
249,9 milj. €

- Rakennukset **187 milj. €**
- Laitteet ja kalusto **54 milj. €**
- ICT ja muut aineettomat
hyödykkeet **8 milj. €**

Lainakanta
880,7 milj. €

Lainat €/asukas
2 115 €

Talouden tasapaino edellyttää toiminnan ja rakenteiden uudistamista

	Talousarvio 2023	Taloussuunnitelma 2024	Taloussuunnitelma 2025
Toimintatuotot	326 537 093	334 700 520	343 068 033
Toimintakulut	2 018 894 469	2 022 018 411	2 027 240 218
Toimintakate	-1 692 357 377	-1 687 317 891	-1 684 172 185
Valtion rahoitus	1 685 586 372	1 758 272 000	1 835 439 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-11 670 000	-18 000 000	-21 000 000
Vuosikate	-18 441 005	52 954 109	130 266 815
Poistot ja arvonalentumiset	38 312 384	63 000 000	66 000 000
Poistoeron muutos	851 592	851 592	851 592
Tilikauden yli-/alijäämä	-55 901 797	-9 194 299	65 118 407
Kumulatiivinen yli-/alijäämä		-65 096 096	22 311

Laki hyvinvointialueesta 115 §

Taloussuunnitelman tulee
olla tasapainossa
viimeistään vuonna 2025

Talouden pitkän aikavälin ennusteet

- Pidemmän aikavälin skenaarioissa myös epävarmoja tuloeriä on huomioitu, esim.:
 - TA-TP 2022 erotuksen oikaiseva kertaerä vuodelle 2023 ja sen vaikutus kansallisen rahoituksen tasoon 2024
 - TA-TP 2023 erotuksen oikaisu kansallisella tasolla vuoden 2025 rahoitukseen
 - Yliopistosairaalisä vuodesta 2027 alkaen
 - Investointisuunnitelma sisältäen mm. C-talon
- Rahoitukseen sisältyvien oletusten kannalta on keskeistä, että Pohteella kustannusten kehitys on maan keskitasoa maltillisempaa
- Investoinnit ovat suurimmillaan hyvinvointialueen ensimmäisellä taloussuunnittelukaudella 2023-2025 mm. uuden yliopistosairaalan rakennusinvestointeihin liittyen
- Investointien vähenemisen myötä lainakanta lähtee vähitellen taittumaan matalammaksi arviolta vuodesta 2026 alkaen, mutta pysyy korkealla tasolla
- Laskennallinen lainanhoitokate on tasolla 1 arviolta vuonna 2027 eli tällöin tulot alkavat laskennallisesti riittää lainojen korkoihin ja lyhennyksiin
- Arviolta vähintään ensimmäisten 4-5 vuoden ajan hyvinvointialue joutuu hakemaan vuosittain lisälainanottovaltuutta

Johtopäätöksiä pitkän aikavälin taloudesta

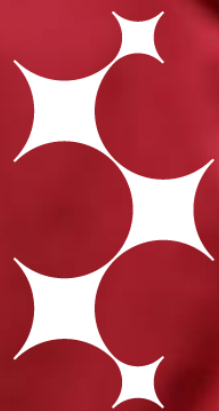
1. Ensimmäinen taloussuunnittelukausi 2023-2025 on haastava, sen jälkeen tunnusluvut kääntyvät vähitellen parempaan, mikäli tasapainotustoimissa onnistutaan
2. On tärkeää, että tasapainotustoimet saadaan vaikuttamaan heti vuodesta 2023 lähtien
3. Pohteen kustannuskehityksen tulisi pysyä alle kansallisen keskitason → myönteinen vaikutus rahoitukseen

Katse talousarvio- vuoteen 2024

- Talousarvion ja käyttösuunnitelman tarkennukset tarvittavilta osin vuonna 2023 → pohja vuoden 2024 talousarviolle
- Talousarvion 2024 valmistelu käynnistyy alkuvuodesta 2023 toiminnan ja talouden tilanne- ja tulevaisuuskuvan tarkentamisella sekä talousarviolle ja siihen liittyvälle prosessille asetettavien tavoitteiden määrittelyllä
- Talousarvion 2024 lähtökohtana keskeiset ilmiöt, kuten esimerkiksi järjestämissuunnitelmassa kuvatut väestöryhmät, hoidon jatkuvuus ja integraation varmistaminen
- Tiedolla johtamiseen pohjautuen kohti palveluketjujen ja -kokonaisuuksien seurantaa sekä vaikuttavuusperusteista ohjausta

Kiitokset!

Hyvinvointi, terveys ja turvallisuus – yhdessä tehden

Pohde

Pohjois-Pohjanmaan
hyvinvointialue